

Oppimateriaalin tarjoaminen maksutta yhteishaussa 2021 valituille 1.8.2021 jälkeen Vantaan toisen asteen koulutuksissa opintonsa aloittaville vuonna 2004 syntyneille opiskelijoille/ KK

VD/5736/12.00.01.00/2021

1.8.2021 voimaan tuleva oppivelvollisuuslaki tuo mukanaan oppimateriaalien maksuttomuuden toisen asteen koulutuksissa opiskeleville oppivelvollisille. Oppivelvollisuuslaki tulee voimaan ikäluokka kerralla portaittain, alkaen vuonna 2021 perusopetuksen päättävistä, eli lain piirissä ovat ensi syksynä pääsääntöisesti vuonna 2005 syntyneet nuoret. Koska yhteishaun kautta opiskelijaksi voivat hakea myös muut kuin perusopetuksen päättäneet, tulee elokuussa 2021 Vantaan lukioissa ja Vantaan ammattiopisto Variassa opintoja aloittamaan sekä oppivelvollisia että ei-oppivelvollisia opiskelijoita.

Vuonna 2021 ei-oppivelvollisina toisen asteen opinnot yhteishaun kautta aloittavien opiskelijoiden määrä on arviolta noin 150 nuorta. Suurimman ryhmän 1.8.2021 jälkeen toisen asteen koulutuksen aloittavista ei-oppivelvollisista muodostaa lukuvuonna 2020–2021 perusopetuksen jälkeisissä valmistavissa koulutuksista (perusopetuksen lisäopetus eli ns. kymppiluokka, lukiokoulutukseen valmistava koulutus eli luva ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus eli valma) opiskelleet nuoret, jotka jatkavat tutkintoon johtavaan toisen asteen koulutukseen. Tämän ryhmän lisäksi on yksittäisiä ei-oppivelvollisia, esimerkiksi perusopetuksen päättötodistuksen syksyllä 2020 saaneita nuoria, jotka ovat olleet ilman toisen asteen opiskelupaikkaa lukuvuonna 2020–2021 tai perusopetukseen valmistavassa opetuksessa lukuvuonna 2020–2021 opiskelleet nuoret, jotka eivät oppivelvollisuuslain mukaan ole oppivelvollisia.

Pääkaupunkiseudun sivistystoimen johto linjasi kokouksessaan 31.3.2021, että kaupunkien opetuksesta vastaaville lautakunnille esitetään, että perusopetuksen jälkeisistä valmistavista koulutuksista toisen asteen opintoihin jatkavat nuoret ovat oikeutettuja maksuttomaan oppimateriaaliin jatkaessaan pääkaupunkien toisen asteen oppilaitoksissa.

Ikäluokka kerrallaan voimaan tuleva oppivelvollisuuslaki luo siirtymävaiheen, jonka ajaksi tehtävällä päätöksellä tuetaan sitä, ettei perusopetuksen jälkeistä valmistavaa koulutusta käyneet nuoret ja tämän vuoksi vuotta vanhempana toisen asteen opinnot aloittavat opiskelijat koe erottuvansa oppivelvollisista toisen asteen opintojen ajan. Oppimateriaalien maksuttomuus kannustaa edellä mainittuja, haavoittuvassa asemassa olevia nuoria, suorittamaan toisen asteen tutkinnon, vaikka he eivät ole oppivelvollisia.

Oppimateriaaleista syntyvät kustannukset, (jotka määräytyvät koulutusalan mukaan, esim. tietokone, oppimateriaalit, työvälineet ja työasut) on laskettu yhteishaussa aloittavien opiskelijoiden määrän mukaisesti, ja ne sisältyvät Vantaan kaupungin vuoden 2021 lisätalousarvioesitykseen sekä 2022 budjettiesitykseen. Kyseiselle kohderyhmälle oppimateriaalien tarjoaminen maksutta koko tutkinnon ajalta tarkoittaa arviolta opiskelijaa kohden 950–2545 € sen mukaan opiskeleeko nuori ammatillisessa vai lukiokoulutuksessa. Nämä kustannukset jakautuvat tutkinnon suorittamisen ajalle (noin kolme vuotta) siten, että ensimmäiselle syksylle tulee suurin osa kustannuksista, opiskelijaa kohden 875–1149 €. Kustannukset syksylle 2021 tulisivat 150 opiskelijan osalta olemaan 131 250–172 500 €. Kokonaiskustannukset koko toisen asteen tutkinnon osalta noin kolmelle vuodelle tulisivat olemaan 142

500–381 750 €. Kustannusten suuruuteen vaikuttaa merkittävästi se, valitsevatko nuoret ammatillisen vai lukiokoulutuksen.

Maksuttomuuden laajennuksen osalta ehdotetaan, että maksuttomiin materiaaleihin olisi oikeus seuraavat kriteerit täyttävillä opiskelijoilla:

- Opiskelija on syntynyt vuonna 2004 ja
- Opiskelija on opiskellut lukuvuonna 2020–2021 luva-, valma- tai kymppiluokalla tai
- Opiskelija on suorittanut perusopetusta lukuvuoden 2020–2021 aikana, ja ollut sen jälkeen ilman opiskelupaikkaa tai
- Opiskelija on opiskellut perusopetukseen valmistavassa opetuksessa lukuvuonna 2020–2021

Ko. kohderyhmän opiskelijoilla on oikeus maksutta opintojen suorittamiseen tarvittavaan oppimateriaaliin (tarvittaessa: tietokone, kirjat, työvälineet, -asut, tutkintomaksut) sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta tai sitä ennen saa toisen asteen tutkinnon valmiiksi. Opiskelijalla on oikeus maksuttomaan materiaaliin niin kauan kuin opinnot etenevät henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Opiskelija ei voi hakea maksuttomuusajan pidentämistä tai saada päätöstä maksuttomuudesta.

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää muistakin kuin pykälässä edellä luetelluista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Opetuslautakunta 7.6.2021 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) lukuvuonna 2021–2022 oppivelvollisten lisäksi oppilaitoksen tarjoamiin opiskelijalle maksuttomiin materiaaleihin on oikeus seuraavilla opiskelijoilla:
 1. opiskelija on syntynyt vuonna 2004; ja
 2. opiskelija on opiskellut lukuvuonna 2020–2021 lukiokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai perusopetuksen lisäopetuksessa; tai
 3. opiskelija on suorittanut perusopetusta lukuvuoden 2020–2021 aikana, ja ollut sen jälkeen sen jälkeen ilman opiskelupaikkaa; tai
 4. opiskelija on opiskellut perusopetukseen valmistavassa opetuksessa lukuvuonna 2020–2021.
- b) Kohdan a mukaisilla opiskelijoilla on oikeus opintojen suorittamiseen tarvittavaan oppimateriaaliin maksutta (tarvittaessa: tietokone, kirjat, työvälineet, -asut, tutkintomaksut) sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta tai sitä ennen saa toisen asteen tutkinnon valmiiksi edellyttäen, että opinnot etenevät henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Opiskelija ei voi hakea maksuttomuusajan pidentämistä tai saada päätöstä maksuttomuudesta.

Käsittely:

Apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti: Päätökseen lisättiin kohta c) Kohtien a ja b kriteerit täyttävä Vantaalla asuva nuori, joka aloittaa opintonsa kaupungin omistamassa Yrkesinstitutet Prakticumissa on myös oikeutettu samoihin yllämainittuihin etuihin.

Apulaiskaupunginjohtajan muutettu esitys:

Päätetään, että

- a) lukuvuonna 2021–2022 oppivelvollisten lisäksi oppilaitoksen tarjoamiin opiskelijalle maksuttomiin materiaaleihin on oikeus seuraavilla opiskelijoilla:
 5. opiskelija on syntynyt vuonna 2004; ja
 6. opiskelija on opiskellut lukuvuonna 2020–2021 lukiokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai perusopetuksen lisäopetuksessa; tai
 7. opiskelija on suorittanut perusopetusta lukuvuoden 2020–2021 aikana, ja ollut sen jälkeen sen jälkeen ilman opiskelupaikkaa; tai
 8. opiskelija on opiskellut perusopetukseen valmistavassa opetuksessa lukuvuonna 2020–2021.
- b) Kohdan a mukaisilla opiskelijoilla on oikeus opintojen suorittamiseen tarvittavaan oppimateriaaliin maksutta (tarvittaessa: tietokone, kirjat, työvälineet, -asut, tutkintomaksut) sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta tai sitä ennen saa toisen asteen tutkinnon valmiiksi edellyttäen, että opinnot etenevät henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Opiskelija ei voi hakea maksuttomuusajan pidentämistä tai saada päätöstä maksuttomuudesta.
- c) Kohtien a ja b kriteerit täyttävä Vantaalla asuva nuori, joka aloittaa opintonsa kaupungin omistamassa Yrkesinstitutet Prakticumissa on myös oikeutettu samoihin yllämainittuihin etuihin.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Täytäntöönpano: Toisen asteen koulutuksen palvelualue
Ruotsinkielisten palveluiden palvelualue

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Eeva Ahtee, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi